

NORMATIVA DEL PLA ESPECIAL D'ORDENACIÓ I DE PROTECCIÓ DE LA RUTA ARTÀ-LLUC

II. Normativa

Capítol I. Disposicions generals, naturalesa i abast del Pla Especial

Article 1. Marc legal

El Pla Especial d'Ordenació i Protecció de la Ruta Artà - Lluc és l'instrument d'ordenació territorial de detall amb finalitats pròpies i en desplegament del que disposa el Pla Territorial Insular de Mallorca. S'elabora i tramita segons allò que preveu la normativa general i sectorial corresponent així com les disposicions d'autoorganització del Consell de Mallorca.

Article 2. Objectius

Els objectius del Pla Especial són:

- Ordenar l'àmbit de la Ruta Artà - Lluc d'acord amb les directrius establertes pel Pla Territorial de Mallorca i per altres instruments de planificació.
- Mantenir la Ruta Artà - Lluc amb capacitat de ser transitada i oberta al públic en condicions de seguretat.
- Promoure la protecció i conservació del patrimoni viari que conforma la Ruta Artà - Lluc, del seu entorn natural i rural, de les visuals i dels elements d'interès històric, artístic i etnològic que formen part del recorregut.
- Contribuir a la divulgació i valoració de les qualitats culturals, etnològiques, paisatgístiques i naturalístiques dels llocs que travessa l'itinerari.
- Afavorir i potenciar el desenvolupament local de forma sostenible ambientalment dels municipis per on discorre la Ruta Artà - Lluc.

Article 3. Naturalesa jurídica i efectes

1. La Ruta Artà - Lluc és un itinerari d'interès natural i paisatgístic, promogut pel Consell de Mallorca, que es configura com a sender de gran recorregut (GR) d'acord amb la normativa estatal i internacional, d'accés lliure i utilització gratuïta, sotmès a l'interès general i a l'ús públic.
2. L'aprovació d'aquest pla especial du implícita la declaració d'utilitat pública dels terrenys, de les obres, de les instal·lacions i dels serveis que s'hi hagin previst, als efectes d'allò que preveu la legislació sobre expropiació forçosa.
3. Els municipis per on discorre la Ruta Artà - Lluc hauran d'incloure, en la primera formulació, revisió o modificació dels seus instruments de planejament urbanístic, com a mínim el traçat i l'adaptació a les determinacions d'aquest Pla Especial, que en resultarà vinculant d'acord amb el que disposa el Pla Territorial Insular de Mallorca.

Article 4. Àmbit

1. La ruta Artà - Lluc discorre pels termes municipals d'Artà, Son Servera, Capdepera, Santa Margalida, Petra, Ariany, Maria de la Salut, Muro, Llubí, Inca, Selva i Escorca.

L'àmbit de la Ruta Artà – Lluc és el que figura grafiat en l'annex I “Cartografia” d'aquest Pla.

2. A l'àmbit de la Ruta s'inclouen, a més dels camins que formen part del traçat:
 - a. Una franja de protecció de 15 metres a banda i banda dels camins que conformen la Ruta, comptadors a cada costat del camí a partir de l'eix central de l'itinerari, que garanteixi la qualitat paisatgística de l'itinerari i els seus valors patrimonials i naturals.
 - b. Els elements del patrimoni històric, artístic i etnològic que hi guarden una vinculació directa o inclosos dintre de la franja de protecció.
 - c. Les infraestructures de serveis i equipaments complementaris a la Ruta, que consisteixen en refugis, ponts, passarel·les, baranes i elements de senyalització.
3. L'àmbit del Pla Especial de la Ruta Artà Lluc pot ésser modificat quan es justifiqui per raó d'interès general, i s'ha d'ajustar als mateixos tràmits que s'han seguit per a la seva tramitació i aprovació.

Article 5. Règim jurídic i titularitat

1. La Ruta Artà - Lluc està formada per una xarxa de camins, infraestructures, equipaments i elements, tant de titularitat pública com privada.
2. Les actuacions que es realitzin en els camins tant de titularitat pública com privada, s'han de sotmetre al que disposa el present Pla Especial.
3. En els trams en què la Ruta discorre per espais naturals protegits, aquesta s'ha de sotmetre al que disposen els instruments d'ordenació respectius.
4. En els trams en què la Ruta discorre pel Domini Públic Marítim Terrestre o per les franges corresponents de servitud de trànsit o de protecció, aquesta s'ha de sotmetre al que disposa la normativa vigent en matèria de Costes.
5. Pel que fa als trams de la Ruta Artà – Lluc de titularitat privada, sense perjudici d'aplicació de la legislació en matèria d'expropiació forçosa, es poden signar convenis de col·laboració entre l'Administració, els propietaris i altres persones o entitats amb l'objectiu de garantir la protecció, la conservació i l'ús públic de la Ruta.
6. Dins la franja de protecció, les administracions amb competències sectorials i els municipis adoptaran les mesures adients per garantir la protecció dels elements de la Ruta.

En els trams en que la Ruta discorre pel Domini Públic Hidràulic, aquesta s'ha de sotmetre al que disposa la normativa vigent en aquesta matèria.

Article 6. Documentació

El Pla Especial d'Ordenació i Protecció de la Ruta Artà - Lluc està constituït per la documentació següent:

I. Memòria

Document que justifica la conveniència i l'oportunitat del Pla Especial, en defineix la naturalesa, el règim jurídic i l'abast, i argumenta i motiva l'ordenació dels usos proposats i la gestió.

II. Normativa

Relació de disposicions que, juntament amb la resta de documents escrits i gràfics de caràcter normatiu del Pla, estableixen el règim jurídic del Pla Especial, regulen les actuacions i intervencions en el seu àmbit mitjançant l'establiment de determinacions per desenvolupar, gestionar i utilitzar la Ruta en general i cadascun dels itineraris en particular, així com la franja de protecció, els elements, les infraestructures i les àrees vinculades al camí, determina els indicadors d'impacte i estableix els mecanismes de seguiment i control de la Ruta, per part de l'òrgan gestor competent.

III. Programa d'Actuacions

Document que defineix les intervencions previstes i necessàries per assolir els objectius establerts. Per desenvolupar-lo s'han de formular projectes executius d'actuacions i programes de gestió.

IV. Estudi Econòmic i Financer

Contempla l'estratègia i les actuacions que cal seguir per gestionar el Pla, i també l'avaluació del cost econòmic, i defineix els terminis per desenvolupar el Pla. Consta de fitxes de costos i inversions per a cadascuna de les etapes i variants de la Ruta.

V. Annexos :

- I- Cartografia. Recull la documentació cartogràfica en què s'assenyala el traçat de la Ruta, la ubicació del patrimoni, la tipologia dels camins i els usos admesos. E:1/5000
- II- Recorregut fotogràfic dels camins de cada una de les etapes i variants de la Ruta.
- III- Recull els paràmetres dels elements de la senyalització de la Ruta inclosos en el programa d'actuacions.
- IV- Recull la documentació cartogràfica del programa d'actuacions de la Ruta.

VI. Documentació ambiental:

Tom I:

1. Memòria ambiental
2. Document resum

Tom II:

3. Estudi de repercussions ambientals (Muntanyes d'Artà, Na Borges, Can Picafort)
4. Estudi de repercussions ambientals (Cimals de la Serra, de la Serra de l'Esperó al Penyal Alt)

Article 7. Interpretació de la normativa

1. La normativa d'aquest Pla Especial s'ha d'interpretar atenint-se al contingut i a totes aquelles determinacions establertes a la documentació gràfica i escrita, i de conformitat amb els objectius i finalitats d'aquest Pla expressats a la Memòria.
2. En cas de discrepància entre les determinacions contingudes als diversos documents que integren aquest pla prevaldran les contemplades en aquesta normativa, i sempre s'interpretaran en el sentit que suposi un major grau de conservació i protecció dels elements de la Ruta, així com una màxima garantia de l'ús racional, públic i gratuït.

Article 8. Persones usuàries.

1. Les persones usuàries de la Ruta Artà - Lluc són preferentment les que practiquen senderisme, excursionisme a peu o vianants. Pel que fa al trànsit amb bicicleta o cavall, es pot realitzar als trams autoritzats per a aquest ús i grafiats a l'annex I.
2. Queda prohibida la circulació per la Ruta Artà - Lluc mitjançant qualsevol tipus de vehicle motoritzat, excepte casos d'interès públic i dels vehicles d'emergència i dels de prevenció i extinció d'incendis. Queden exceptuats d'aquesta prohibició aquells trams de la Ruta que coincideix amb carrers o carreteres, i aquells on expressament n'estigui autoritzat el trànsit i així consti a la cartografia de l'annex I d'aquest Pla.

Article 9. Deure de conservació i col·laboració de les persones usuàries

1. Les persones usuàries de la Ruta Artà - Lluc tenen l'obligació d'usar-la adequadament i de contribuir a la seva conservació.
2. Qualsevol persona podrà denunciar els fets pertorbadors o els actes que atemptin contra la Ruta dels quals s'assabenti
3. Les persones usuàries han de complir la normativa aplicable i les ordenances que s'aprovin en desenvolupament del present Pla.

Capítol II. Tipologia física de l'itinerari de la Ruta Artà – Lluc

Article 10. Tipologia física de l'itinerari.

1. A efectes del Pla Especial i d'acord amb les característiques físiques i el grau d'elaboració, es diferencien els següents tipus de vies:
 - a) Carrer: via urbana, habitualment flanquejada d'edificis o parcel·les destinada al trànsit públic per a permetre l'accés als diferents indrets d'un poble o una ciutat i la comunicació entre ells. Es correspon amb el traçat de la Ruta que travessa zona urbana i segueix els vials urbanitzats.
 - b) Carretera: via de domini i ús públic, projectada i construïda o adaptada fonamentalment per a trànsit de vehicles automòbils, que forma part de la xarxa viària principal. El seu ferm és d'asfalt.
 - c) Pista forestal: via de servei per a la conservació i explotació de terrenys rústics, amb escassa elaboració, apta per al pas de determinats vehicles a motor. El seu ferm habitualment és de terra o material sense aglomerar.

- d) Camí de carro: camí construït originàriament pel trànsit de carros, amb una amplària mínima de 1,8 metres i pendent suau. No forma part de la xarxa viària principal. El tipus de ferm pot ésser: terra, formigó, asfalt o reble.
- e) Camí de ferradura: camí que no permet, per la seva amplària i/o pendent, el pas de carros, sols permet el pas de persones i bísties. El tipus de ferm pot ésser: empedrat, reble o terra.
- f) Tirany: camí que s'ha constituït pel pas reiterat de persones i/o animals, en general amb absència d'elements constructius o molt poc elaborat.

Aquestes tipologies de vies de la Ruta Artà - Lluc es descriuen amb major grau de detall en el document I (Memòria) del Pla Especial, capítol 10, apartat 10.1.3, i s'identifiquen a l'annex I "cartografia" d'aquest Pla.

2. Només mitjançant una modificació o revisió del Pla especial es podrà alterar la tipologia de les vies que s'hi estableix.

Capítol III. Etapes

Article 11. Etapes i trams

1. La Ruta Artà - Lluc està estructurada en 5 etapes i 5 variants, que es subdivideixen en trams. Cada etapa comença a un punt significatiu, preferentment un nucli urbà o un refugi de la Ruta. Aquest fet facilita l'accés a l'inici de cada etapa i què la persona usuària pugui, per exemple, descansar, proveir-se de queviures, deixar el vehicle.

Les etapes de la Ruta Artà - Lluc són les següents:

1. Artà - Arenalet des Verger 17,6 Km
2. Arenalet des Verger – Betlem 13,8 Km
3. Betlem - Santa Margalida 28,9 Km
4. Santa Margalida – Inca 23,4 Km
5. Inca – Lluc 15,6 Km

Les variants de la Ruta són les següents:

- A. Puig de Santa Magdalena 3,0 Km
- B. Capdepera 8,3 Km
- C. Cala Rajada 7,8 Km
- D. Can Picafort 6,8 Km
- E. Son Servera 9,4 Km

Capítol IV. Elements, àrees i infraestructures dins l'àmbit del Pla Especial

Article 12. Elements del patrimoni històric, artístic, etnològic i natural

1. A l'àmbit del Pla Especial s'inclouen els elements de patrimoni que coincideixen amb el traçat del camí o amb la seva franja de protecció.

2. Aquests elements es relacionen a la llista inclosa a la Memòria d'aquest Pla Especial i al Programa d'Actuacions, s'identifiquen i localitzen en els plànols de l'Annex I del Pla Especial, i se n'adjunta documentació fotogràfica a l'annex II.
3. Les actuacions en aquests elements s'han de realitzar en la forma i segons els procediments establerts en aquest Pla Especial, sense perjudici de la normativa vigent en matèria de protecció del patrimoni.
4. Els programes de gestió i els projectes d'execució d'actuacions han de definir les actuacions idònies que es requereixin en cada cas per protegir aquests elements i, en el seu cas, per a adequar-los a l'ús.
5. Queda prohibida a la totalitat de l'àmbit del Pla Especial qualsevol actuació, ús o activitat que pugui suposar, de forma directa o indirecta, el deteriorament o la malmesa o destrucció de qualsevol element del patrimoni, històric, artístic, etnològic o natural.

Article 13. Aparcaments

1. Només es podran estacionar vehicles als espais d'aparcament habilitats a tal fi.
2. Queda expressament prohibit estacionar els vehicles a l'àmbit de la ruta, de forma que s'impedeixi l'accés a vies o camins o a finques públiques o privades. A les carreteres s'estarà a les limitacions de la normativa vigent.

Article 14. Refugis

1. La Ruta Artà – Lluc ha de disposar d'una xarxa de refugis adequada als seus objectius, la qual podrà estar formada per refugis de titularitat pública, bé del Consell de Mallorca o d'altres administracions, o de titularitat privada.
2. Els usos i serveis dels refugis de titularitat del Consell de Mallorca de la Ruta Artà – Lluc es regularan mitjançant disposicions normatives aprovades pel Consell de Mallorca.
3. Els refugis comptaran amb les mesures de prevenció d'incendis forestals que els hi siguin d'aplicació, d'acord amb el que disposa l'article 11 del Decret 125/2007 i el *Reial Decret 314/2006, de 17 de març, pel qual s'aprova el Codi tècnic d'edificació*, o normativa que el substitueixi.

Totes les xemeneies de les construccions han de comptar amb mata guspíres i preferentment estaran protegides amb una malla metàl·lica de diàmetre de llum inferior a 1 cm. A l'exterior de l'edificació es recomana l'existència d'una presa d'aigua.

La faixa de terreny perimetral haurà de tenir les següents característiques:

- Arbrat: distància entre peus, mínim 6 metres (la mateixa distància en relació a les construccions), i esporgats 1/3 de l'alçada fins un màxim de 5 metres. Fracció de cabuda coberta per a la vegetació arbòria: inferior al 50%.
- Matolls: fracció de cabuda coberta per matolls i herbàcies: inferior al 20%. Els matolls tindran una distància entre ells d'un mínim de 3 metres.
- Restes de vegetals morts (secs) i podes: s'han de retirar.

Article 15. Altres serveis i equipaments

1. Tindran la consideració de serveis i equipaments de la Ruta Artà - Lluc els que promogui o aprovi el Consell de Mallorca, i que es destinin a equips de gestió, d'informació, de control i manteniment, centres de recerca, interpretació, educació i divulgació ambiental i tallers ambientals, que estiguin directament vinculats a la Ruta Artà - Lluc i a les persones usuàries. En el cas dels centres de recerca, interpretació, educació i divulgació ambiental i tallers ambientals, serà preceptiva la incorporació d'un projecte educatiu i/o informatiu del seu contingut, el qual haurà de ser aprovat pel Consell.
2. Aquests serveis i equipaments podran ser de titularitat i gestió pública o privada, i requeriran les preceptives autoritzacions i llicències per exercir l'activitat.

Capítol V. Requisits tècnics mínims de les actuacions

Article 16. Criteris generals per a les actuacions de rehabilitació del medi natural

1. La neteja de la vegetació que envaeix els camins, elements associats als camins o patrimoni de la Ruta s'ha de realitzar de manera selectiva, sense tallar completament la vegetació que entra en el camí, sinó només la que realment disturba el pas.
2. La planta utilitzada per a repoblar serà sempre autòctona, provinent de material forestal de reproducció de Mallorca i, de les mateixes espècies de l'entorn.
3. Queda expressament prohibit l'ús d'herbicides i del foc per netejar la vegetació dels camins.
4. En tot moment s'haurà de tenir en compte la normativa sectorial aplicable, principalment en referència a:
 - a. Decret 41/2005, de 22 d'abril, pel qual s'aprova el Pla especial per fer front al risc d'incendis forestals (BOIB Núm. 128 de 31.08.2005)
 - b. Decret 125/2007, de 5 d'octubre, pel qual es dicten normes sobre l'ús del foc i es regula l'exercici de determinades activitats susceptibles d'incrementar el risc d'incendi forestal, (BOIB núm. 153 de 11.10.07) de tractament de la vegetació i l'eliminació de restes de tala, o normativa que el substitueixi.
 - c. Decret 19/2007 de 16 de març, per qual s'aprova el Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals de la Serra de Tramuntana (BOIB núm. 54 ext, d'11.04.2007) per aquelles actuacions que es realitzin dintre del seu àmbit, o normativa que el substitueixi.
 - d. Acord del Consell de Govern de 9 de novembre de 2001 sobre l'aprovació definitiva del Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals de la península de Llevant (BOIB núm. 140, de 22.11.2001).
 - e. Decret 75/2005, de 8 de juliol, pel qual es crea el Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades i d'Especial Protecció, les Àrees Biològiques Crítiques i el Consell Assessor de Fauna i Flora de les Illes Balears (BOIB Núm. 106 de 16.07.2005), pel que fa a les autoritzacions a sol·licitar l'administració competent en matèria de protecció d'espècies.

5. Prèviament a l'execució d'aquestes actuacions s'haurà de comunicar, amb la suficient antelació, el començament dels treballs a l'òrgan competent.
6. En el cas de realitzar qualsevol tipus d'actuació sobre la llera del torrent es comunicarà a la Direcció General de Recursos Hídrics. En cap cas s'alterarà els cursos naturals d'aigua (canvis de secció transversal i pendent longitudinals).
7. S'evitarà l'eliminació excessiva de la vegetació per tal de prevenir l'increment de l'erosió i la proliferació de les dreceres.
8. En aquelles àrees on el pas dels usuaris de la ruta suposi un perill per a la conservació d'hàbitats fràgils, com ara espais dunars o llocs amb presència d'espècies protegides, s'estudiarà la possibilitat de delimitar-la per a la seva protecció. Aquesta es realitzarà amb fusta tractada que tindrà la certificació FSC-SECR-0118. Es senyalarà adequadament per tal d'informar dels valors ambientals presents i de l'objectiu de la seva delimitació.
9. Es durà a terme una neteja contínua dels camins i zones de l'entorn. A les zones de refugis s'adequaran punts de recollida selectiva. A les àrees recreatives s'estudiarà la conveniència de la instal·lació de sanitaris.
10. Es delimitaran les zones d'apilament de materials a fi de limitar l'impacte sobre la vegetació. Un cop finalitzats els treballs es restauraran aquestes zones al seu estat original.
11. Les tasques en les sigui necessària la utilització de maquinària que pugui suposar molèsties per a la nidificació de les espècies protegides de la Xarxa Natura 2000, es realitzaran entre els mesos de setembre a febrer. Excepcionalment, en casos d'emergència que puguin suposar un perill per a la seguretat de les persones, es podran dur a terme treballs d'urgència, cas en el que es prendran precaucions per minimitzar els efectes d'aquestes tasques.
12. S'eliminaran aquelles espècies introduïdes que puguin suposar un perill per a la flora local, com atzavares (*Agave americana*), antorxasis (*Myoporum laetum*), pitospòrum (*Pittosporum tobira*) i figuera d'arena (*Opuntia ammophila*).
13. A les zones on la vegetació es troba molt atapeïda i propera al camí s'estudiarà la possibilitat d'eixermar d'una manera selectiva les voreres del camí per tal de crear barreres físiques en cas d'incendis, d'amplada màxima de 2 metres a cada vorera del camí. En cap cas es procedirà a eliminar espècies protegides.
14. Se situaran baranes en els llocs que presentin perill per als senderistes, per protegir el medi natural en indrets de fragilitat elevada o per evitar la proliferació de dreceres. Les baranes hauran de ser de fusta tractada amb certificació FSC-SECR-0118 i/o corda.
15. En els espais on l'itinerari discorre al costat de carreteres amb gran densitat de trànsit o aquest pugui ésser perillós per als senderistes, es situaran proteccions laterals (barreres de seguretat de fusta) d'acord amb el que estableixi l'organisme competent i en tot cas garanteixin la seguretat de vianants i vehicles.

16. A la zona compresa per les etapes 1, 2 i 3 de la Ruta Artà – Lluc, durant la fase d'execució del projecte s'ha de parar especial esment per no afectar els exemplars de tortuga mediterrània (*Testudo hermanni*) que hi pugui haver a la zona, retirant els exemplars presents mentre es duguin a terme els treballs.
17. Es recomanable que durant l'execució dels treballs no es talin els exemplars de garballó (*Chamaerops humilis*).
18. A la variant de Can Picafort s'haurà d'evitar els possibles impactes sobre les plantacions d'*Otanthus maritimus* durant les tasques de condicionament del camí i a més s'hauria de delimitar el camí amb pals de fusta per evitar la possible aflluència de persones al sistema dunar.
19. A l'etapa 5:
 - a. S'evitarà l'ús d'herbicides per condicionar els camins i s'evitarà la realització de tasques de desbrossament que puguin afectar a l'orquídia *Neottia nidus-avis*.
 - b. Els treballs amb maquinària pesada que es duguin a terme a menys de 500 metres de radi del niu de milà reial (*Milvus milvus*) s'hauran de fer fora del període de nidificació (de l'1 de febrer al 30 d'abril, d'acord amb el *Pla de recuperació del milà reial*, BOIB 65, 13/05/2008).
 - c. En relació a les espècies amenaçades (*Othantus maritimus*, *Neottia nidus-avis*, *Ranunculus weyleri*, *Milvus milvus*) que es poden veure afectades es recomanable que un tècnic o expert en botànica supervisi les tasques de condicionament i creació de camins per evitar els possibles danys sobre aquestes espècies. Serà recomanable informar als senderistes de la conveniència de no sortir del camins mitjançant elements verticals.
20. Es recomanable que en front del risc d'inundació, els instruments de planificació hauran de complir amb el previst en el Reial decret 701/2015, de 17 de juliol, pel qual s'aprova el Pla Hidrològic de la Demarcació Hidrogràfica de les Illes Balears (BOE núm. 171 de 18.07.2015) en els seus articles 105 i següents i en la Resolució de 31 de gener de 1995, de la Secretaria d'Estat d'interior, per la qual es disposa la publicació de l'Acord del Consell de Ministres pel qual s'aprova la Directriu Bàsica de Planificació de Protecció Civil davant el Risc d'Inundacions. (BOE núm. 38, de 14.02.1995) apartats 2.2.1 i 2.2.2.

Article 17. Criteris generals per a les actuacions de restauració del patrimoni de la ruta

1. No es permet la modificació o demolició total o parcial de parets, marges, empedrats, portells o de qualsevol altre element construït amb la tècnica de la pedra en sec dels camins o del patrimoni que formen la Ruta, que suposi una alteració de les qualitats paisatgístiques, patrimonials o naturals.
2. La restauració o rehabilitació dels elements de pedra en sec de la Ruta s'ha de fer amb pedra de característiques litològiques semblants a les del lloc on es troba emplaçada o amb la que estan construïts i utilitzant el sistema constructiu tradicional, sense la utilització de ciment o altres materials de lligam.

3. La restauració, rehabilitació i nova construcció de parets, marges, empedrats, camins i altres elements del patrimoni etnològic s'ha de fer segons la tipologia tradicional.
4. Els portells de la Ruta Artà - Lluc situats al llarg de l'itinerari han de tenir una barrera tradicional de fusta que sempre sigui practicable per al senderista. Les barreres estaran formades per barres o peces llargues de fusta espaciades, respectant la tipologia tradicional. La fusta tindrà la certificació FSC-SECR-0118 que garanteix l'origen de la fusta des del principi de sostenibilitat ambiental.
5. Per a la conservació i manteniment del ferm de la Ruta s'hauran d'utilitzar materials, acabats i elements tradicionals que s'integrin en l'entorn on discorre el camí/viarany. Resta prohibida la utilització de material d'enderrocs amb la dita finalitat.
6. El ferm de la Ruta ha de ser de terra o empedrat, llevat que coincideixi amb camí o carretera asfaltats. No es permet l'asfaltatge, el cimentat o altres tractaments que alterin la naturalesa de la Ruta.
7. En els trams amb pendents elevades o continuades, s'ha de preveure un sistema de control d'escolament mitjançant la reparació o la creació de ratlletes o copades, amb el qual es disminueixi l'escolament superficial i els processos erosius, i que canalitzin, sempre que sigui possible, l'aigua cap als seus cursos naturals.
8. Quan el camí coincideix amb carretera i s'ha de preveure espai per a vianants segons s'indica al programa d'actuacions, s'ha de fer amb pavimentació diferenciada del vial destinat a tràfic rodat, que consistirà preferiblement en terreny natural prèviament desbrossat i compactat i haurà de comptar amb proteccions de seguretat.
9. Queda prohibit el tancament amb xiprell, canyís o altre tipus de pantalles visuals que impedeixin la contemplació del paisatge per part dels senderistes.
10. Els tancaments s'hauran d'adaptar a la normativa vigent i en cap cas superaran una altura de 1,5 metres.
11. Els treballs de restauració dels camins i altres rutes no poden suposar la desforestació de cap zona arbrada.
12. Els treballs no poden suposar la destrucció de cap paret seca.
13. En cas que la restauració d'algun dels trams suposi la posada al descobert de talussos, aquests no podran deixar-se al descobert, sinó que s'hauran de vegetar o protegir amb un marge.
14. En els treballs de condicionament dels camins s'haurà de tenir cura de no abocar substàncies potencialment contaminants. En cas de produir-se algun abocament accidental que pugui afectar la xarxa hidràulica s'haurà de donar avís a l'ajuntament corresponent i a la Direcció General de Recursos Hídrics.

Article 18. Criteris generals per a la creació de nous camins

1. La seva amplada serà com a mínim de dos metres i el ferm serà de terra o empedrat.

2. En el cas de que el nou camí s'ubiqui a dintre dels àmbits dels PORN del Parc Natural de Llevant o del Paratge Natural de la Serra de Tramuntana, s'estarà d'allò que disposin.
3. La creació de nous camins serà prioritària quan l'itinerari coincideixi amb una carretera i quan el nou camí discorri en paral·lel a aquesta es disposaran les mesures de seguretat necessàries.

Article 19. Criteris generals per a la construcció d'infraestructures

1. Refugis

S'han d'utilitzar preferentment edificis tradicionals i han de disposar com a mínim dels següents equipaments i serveis:

- Cuina
- Menjador
- Dormitoris col·lectius
- Serveis higiènics

Es procurarà que també disposin de:

- Sala de reunions
- Habitatge per als guardes

A dintre de l'àmbit del PORN del Paratge Natural de la Serra de Tramuntana, s'estarà al que disposa l'art. 85.2 "Refugis de muntanya: aquesta activitat ha de desenvolupar-se en edificacions existents", o normativa que el substitueixi.

Els refugis s'adaptaran a la normativa vigent en matèria d'accessibilitat i supressió de barreres arquitectòniques per a persones amb mobilitat reduïda.

2. Senyalització

- Ha de ser amb fusta tractada, excepte en àrees urbanes, com es preveu al programa d'actuacions. La fusta tindrà la certificació FSC-SECR-0118 que garanteix l'origen de la fusta des del principi de sostenibilitat ambiental.
- Integrada en el paisatge.
- Resistent a la intempèrie.
- Complirà les característiques establertes per la *Federación Española de Deportes de Montaña y Escalada* sobre senders de Gran Recorregut (GR).
- La senyalització inclou 4 tipus de senyal: balisa, pal direccional, senyal urbana i panell informatiu. El panell informatiu inclourà, com a mínim, la següent informació: direcció, etapa, temps de recorregut i plànol descriptiu.
- S'indicarà en els panells aquells trams del recorregut que per les seves característiques siguin aptes per a persones amb mobilitat reduïda.
- Els criteris per ubicar els senyals són:

- Bifurcacions i encreuaments amb possibilitat de confusió.
 - Zones amb possibles drecceres que puguin ésser perjudicials per al patrimoni construït, la fauna, la flora o la seguretat dels senderistes.
 - En trams llargs sense canvis de sentit o encreuaments per tal de confirmar que el senderista es troba a l'itinerari correcte.
 - Entrada i sortida de nuclis de població.
 - Altres indrets conflictius o d'interès.
- En els accessos, refugis i infraestructures es col·locaran panells informatius sobre els usos permesos, les restriccions, els valors mediambientals presents i els comportaments recomanats als usuaris. També es col·locaran panells informatius en elements patrimonials o indrets fràgils a nivell mediambiental per tal d'informar als usuaris sobre els valors etnològics, culturals, mediambientals d'aquests elements o hàbitats i garantir la seva conservació.
 - En els panells que es situïn dins espais naturals protegits s'informarà des dels diferents punts d'accés de la ruta dels seus valors naturals així com de les amenaces existents, especialment els incendis forestals.
 - En els trams en que la ruta discorri pels punts d'interès geològic es podran situar panells informatius explicant les seves característiques.
 - S'hauran de senyalitzar els punts on hi hagi risc d'arrossegament per aigües de pluges, indicant el nom del torrent i possible perill d'arrossegament per aigües de pluges. En cap cas es col·locaran senyals on s'obstaculitzi el pas de les aigües.
 - A les senyalitzacions s'inclourà de manera ben visible una icona de prohibició de l'ús del foc a terreny forestal. A altres possibles infraestructures com refugis o àrees recreatives on hi hagi fogons habilitats al llarg de la ruta, la senyalització inclourà necessàriament el següent text:
 - Època de perill d'incendis forestals: 1 de maig al 15 d'octubre, està prohibit l'ús recreatiu del foc en terreny forestal.
 - Fora d'aquest període només es permès l'ús recreatiu del foc dins els fogons habilitats, sempre i quant no estigui prohibit mitjançant senyalització específica (articles 3.1, 6.2 i 7.1.c. del Decret 125/2007, de 5 d'octubre, pel qual es dicten normes sobre l'ús del foc i es regula l'exercici de determinades activitats susceptibles d'incrementar el risc d'incendis forestals).
 - Es col·locaran indicacions de risc d'incendi forestal per aquells vials que travessin terreny forestal amb risc d'incendis alt, molt alt i extremadament alt amb l'objectiu d'informar al senderista sobre el risc d'incendi de l'itinerari i els seus voltants, així com dels comportaments adequats per a prevenir-ho.
3. Els projectes que afectin als Serveis Ferroviaris incorporaran les prescripcions dels Serveis Ferroviaris de Mallorca.

Article 20. Règim urbanístic de les actuacions incloses en el Pla Especial

1. Totes les actuacions incloses en el present Pla duen implícita la declaració d'utilitat pública als efectes del que disposa la legislació en matèria d'expropiació forçosa.
2. Les obres, instal·lacions i activitats previstes en el present Pla Especial no tenen la necessitat de sol·licitar la declaració d'interès general d'acord amb el que disposa l'article 21 de la Llei de sòl rústic o normativa que la substitueixi.
3. Les actuacions incloses en el present Pla Especial tenen la consideració excepcional amb relació a les previsions de la legislació urbanística reguladora de la disciplina urbanística.
4. Les actuacions que es realitzin dintre de les zones d'aplicació de la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de Costes, estaran sotmeses a dita llei, especialment al que s'indica a: Títol III referent al règim específic d'utilització del domini públic marítim – terrestre; Títol II referent a les limitacions que per raons de protecció son aplicables als terrenys contigus mitjançat les servituds; i la Disposició Transitòria Quarta en la que es regulen les construccions o instal·lacions existents en zones de domini públic o servitud.
5. Les prescripcions del present Pla són vinculants per als plans urbanístics, regulats per la legislació vigent en aquesta matèria. La delimitació de la Ruta, les infraestructures previstes, la franja de protecció i els elements protegits han de ser incorporats en el planejament municipal.
6. El projecte que desenvolupi aquest Pla Especial relatiu a la inclusió de la variant a Son Servera, requereix resolució administrativa expressa de la Direcció General de Recursos Hídrics per a la seva autorització, prèvia a l'execució de les obres.
7. Les actuacions a realitzar que estiguin incloses dins els annexes de la Llei 12/2016, de 17 d'agost, d'avaluació ambiental de les Illes Balears i de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental (bàsica), s'hauran de tramitar d'acord amb l'establert en els esmentats textos legals. Igualment, les actuacions que es duguin a terme dins els àmbits dels PORN del Parc Natural de la Península de Llevant o del Paratge Natural de la Serra de Tramuntana no estaran eximides dels tràmits obligatoris d'avaluació d'impacte ambiental ni de l'informe preceptiu a que fa referència l'article 21.2 de la Llei 5/2005 ni, si s'escau, de l'avaluació de les repercussions ambientals que estableix l'article 39 de la mateixa llei.

Capítol VI. Definició i regulació dels usos generals de la Ruta Artà - Lluç

Article 21. Activitats permeses

A més de la funció bàsica de via de comunicació, a la Ruta de Artà – Lluç es consideren activitats permeses el senderisme i les activitats de caràcter esportiu, recreatiu, pedagògic o cultural, realitzades per particulars, entitats sense finalitat de lucre o empreses legalment constituïdes. Aquestes activitats s'han de realitzar amb ple respecte a les disposicions de la present normativa.

Dins de l'àmbit del Paratge natural de la Serra de Tramuntana s'estarà a allò que disposa l'article 62 del Pla d'Ordenació de Recursos Naturals corresponent, o normativa que el substitueixi.

Quan aquestes activitats tinguin una participació superior a 50 persones, s'ha d'obtenir autorització prèvia a l'òrgan gestor de la Ruta.

Article 22. Normes generals d'ús

1. Tots els usuaris de la Ruta Artà - Lluc han d'abstenir-se de produir renous que puguin pertorbar el comportament de la fauna, de molestar els altres usuaris i de provocar molèsties o perjudicis a les activitats agrícoles o ramaderes de l'entorn. Es prohibeix fer foc excepte en les àrees autoritzades i complint la normativa vigent en cada moment relativa a la prevenció d'incendis forestals.
2. Els usuaris de la Ruta Artà - Lluc són responsables dels accidents que puguin patir o provocar a tercers derivats del desconeixement, la negligència o el mal ús de les instal·lacions de la Ruta.
3. Es permet el passeig de cans, sempre sota el control dels propietaris i amb corretja o cadena, sempre que no provoquin molèsties a la fauna i als altres usuaris de la Ruta. El ca ha de dur el preceptiu collar o sistema de retenció i ha d'anar identificat mitjançant el sistema que exigeixi la normativa aplicable.
4. Els senderistes tenen preferència en l'ús de la ruta. Els ciclistes, cavallistes o conductors que circulen pels trams autoritzats de la Ruta tenen l'obligació de respectar els senderistes, sense ocasionar-los molèsties.
5. A les zones afectades per la Llei 22/1988, de 22 de juliol, de Costes, serà d'aplicació el règim sobre utilització del domini públic marítim - terrestre.
6. No estan permeses les activitats que causin molèsties, renous o perill pels senderistes.
7. No estan permeses les activitats esportives o de lleure organitzades amb vehicles motoritzats.
8. L'accés amb vehicles motoritzats estarà regulat per l'organisme competent en cada cas.

Article 23. Activitats subjectes a autorització prèvia

1. Són activitats subjectes a autorització de l'òrgan gestor de la ruta, sense perjudici de les autoritzacions concurrents exigides per la normativa sectorial, les activitats col·lectives de caire competitiu, les marxes ciclistes de més de 30 persones i a cavall de més de 15.
2. A dintre de l'àmbit del PORN del paratge natural de la Serra de Tramuntana s'estarà del que disposa l'article 62 de dit PORN: "Matriu d'usos recreatius i esportius. A les zones d'ús limitat són prohibits els esports de competició o que impliquin l'emissió de renous i a les zones d'ús general és autoritzable. A les zones d'ús limitat podran ser autoritzades sempre que siguin guiades i no interfereixin sobre els objectius de conservació", o normativa que el substitueixi.

Capítol VII. Règim d'infraccions i sancions

Article 24. Règim d'infraccions i sancions

El règim d'infraccions i sancions aplicats a la Ruta Artà – Lluc serà el que estableixi en cada moment, la legislació sectorial que sigui aplicable en cada cas.

Capítol VIII. Execució i gestió del Pla Especial

Article 25. Òrgan gestor de la Ruta Artà - Lluc

1. Correspon al Consell de Mallorca el desenvolupament, l'execució i la gestió de la Ruta Artà - Lluc, d'acord amb aquest Pla Especial.
2. En qualsevol cas el Consell de Mallorca, directament o a través de l'òrgan gestor que nomeni, ha de designar un grup format per tècnics competents en la matèria i en nombre necessari per coordinar les tasques periòdiques o esporàdiques establertes en el Pla Especial, fer el seguiment i el control de la Ruta Artà - Lluc, i determinar les mesures adients que cal que els òrgan competents formulin i aprovin.
3. El Consell de Mallorca crearà un Consell Assessor format per representats de l'Administració i dels col·lectius d'usuaris, representats en entitats o associacions, el qual es reunirà periòdicament amb l'objectiu de millorar i adaptar la Ruta a les necessitats dels usuaris. La composició i funcionament d'aquesta Comissió s'establirà reglamentàriament una vegada aprovat el Pla.

Article 26. Execució i gestió

El Consell de Mallorca executarà el Pla Especial mitjançant:

- El Programa d'Actuacions, que comprèn la definició del marc general d'actuacions i intervencions a la Ruta Artà - Lluc, i les zones d'influència, amb la quantificació econòmica d'aquestes actuacions.
- Els projectes tècnics de les actuacions, que són els instruments executius i de desenvolupament de les propostes d'actuació i intervenció i corresponen a les propostes del Programa d'Actuacions, que s'han d'ajustar als requisits tècnics mínims que s'adjunten en els corresponents annexos. Els ha de promoure el Consell de Mallorca i han de detallar les intervencions i les actuacions que cal realitzar, i també els terminis d'execució i pressupost. Aquests projectes s'han d'adaptar al Pla Especial i al Programa d'Actuacions de la Ruta Artà - Lluc i s'han de posar en pràctica una vegada aprovat el Pla Especial.
- El Programa de Gestió de la Ruta Artà - Lluc, que comprèn els documents que estableixen els mecanismes de gestió necessaris, d'acord amb l'Estudi Econòmic i Financer (document IV del Pla), per desenvolupar allò que determina el Pla Especial i del Programa d'Actuacions de la Ruta Artà - Lluc.

Article 27. Finançament

Per dur a terme el finançament de les actuacions previstes en el present Pla Especial, el Consell de Mallorca pot disposar de:

- Finançament propi dels pressuposts generals anuals de despeses.
- Subvencions concedides per organismes públics autonòmics, estatals i europeus.
- Convenis de col·laboració amb entitats privades o públiques.
- Ingressos per concessions, taxes, venda de productes i serveis.

Article 28. Vigilància

Correspon al Consell de Mallorca la vigilància del compliment d'aquest Pla, sense perjudici de les competències que corresponguin a altres administracions i altres cossos de seguretat locals, autonòmics i estatals.

Disposicions addicionals

Primera. El Consell de Mallorca ha de desenvolupar les actuacions previstes en el present Pla mitjançant el desplegament normatiu adient, d'acord amb la legislació vigent en matèria de règim local i el seu Reglament d'organització.

Segona. El Consell de Mallorca pot signar convenis de col·laboració amb les diferents administracions públiques competents i amb la iniciativa privada per tal de desenvolupar les actuacions previstes en el present Pla Especial.

Disposició final

Aquesta normativa entra en vigor l'endemà de la publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.